Joensuun yliopiston perinteentutkimuksen peruskurssilaisten laatima kollektiivinen runo kalevalamitalla v. 2003, aiheena Oliko paremmin ennen.
läh. prof. Seppo Knuuttila

Minne mennyt armas aika,
kun ei juosten käynyt kello,
eikä kiire vaikuttanut?
Yksinkertaista elämä,
ei vauhtia, ei koneita,
puurtamista ja lepoa.
Haluaisin palata sinne
taasen lapseksi ruveta,
jolloin annoimme apua,
huolehdimme toisistamme.
Siksi oli paremmin ennen.

Ennenkö oli paremmin?
Kesähetket vilkkaan kulki,
lyhyiksi jäi poutapäivät.
Niiden jälkeen syksy koitti,
syksystä pimeä talvi,
valoon talvipakkasesta.
Kevätpäivin viljankylvö,
öinen halla viljan vaiva,
hallasta sadon menetys,
siitä alkoi pitkä nälkä.
Sodittu, tapeltu aina,
osata ei viisastua.

Vuan voehan se niinnii olla,
että ennen ol paremmin:
Laevat puiset ei uponnu,
nuapurit ei tirkistelly.

Niin ja ennen ihmiselle
mammona vähempi riitti.
Nykypäivinä on meillä
turhamaisuus seuranamme,
itsekkäästi ryöstelemme,
tuhoamme maailmaamme.
Huomioida täytyy meidän
luomakunta kaikkinainen.

Ennen mailla peikot möyri
korven kuusien seassa,

kera muitten menninkäisten
eli henkiä monia.
Nyt on metsät autioina,
jumalat ei kulje täällä.
Läksi peikot, menninkäiset,
muille maille lystimmille.

Oli ennen metsät laajat
susienkin jolkotella.
Oli riistaa riittävästi,
suuhun pantavaa sutosen,
herkutella Häntä-Heikin.
Nyt jos nappaa helpon herkun,
koirapaistin portahilta,
niin jo heiluu hellakoukku,
ranstakka rasahtelevi,
hukka-raukan hännänpäässä,
selkäruodossa sutosen.

Oli arki aikamoista
kansan kumman kaukomailla.
Siinä peikot peijakkaiset,
menninkäiset metsäläiset,
pienoisia säikytteli,
isompia kauhistutti.
Kaipa tontut, haltijatkin
tuvissansa tuijotteli.
Hiisi kaivot hallitsevi
sulolähteet vierellänsä,
suuri otso metsänherra,
kantaäiti korpikansan.
Ikivanhat uskot, huolet
eli vahvana mielissänsä.
Siinä vanhat, nuoremmatkin
toisihinsa turvautuen
hoiti hommat pellollansa,
juhli juhlat kaikenmoiset.
Oli arki aikamoista
kauan sitten kaukomailla.

Ennen luonto meitä käski,
säiden herra äyskäröitsi.
Vauraille vain ruokaa riitti,
taudit tappoivat kylissä.
Nyt ei täällä nälkää nähdä,
terveempiä ollaan myöskin.

Tasa-arvokin lie totta
Lapset pääsee koulutielle.

Nykypäivän äitiraukat,
lapsosensa laittamassa,
työntämässä vierahalle,
opin tielle vaikealle.
Huolimatta huomisesta
vaeltavat juuretonna
omaa onneaan hakien.

Silloin teinin koulutaival
evään vaati maammoselta.
Kainalossa kyrsä kuiva,
kontissa kapakalanen,
kulun otti kaupunkihin.
Ei Elli solua suonut.
Apea oli olonsa,
leino lieron leipoessa
laidassa likaisen lieden.
Nykypäivän toimi toinen,
mahiksia vaikka kuinka
tehtäväksi öin ja päivin.
Kelasta raha komea
kopsahtaa joka kätehen.

Ei tarvi kurassa helmat,
väärät sääret vänkyrällä
kilometriä kymmeniä
kotiin illalla kävellä.
Kun alla auto uuenlainen
oman mieleni mukainen.

Mies meni ohi, kiroili.
On jo myöhä, hän puheli,
mustat silmät, tyhjä katse.
Ei entisaikoina sokaissut,
yhtä paljon kullan paiste.

Tänään vahtii vieras valta
pomo piilosta pimennon.
Kruunun kansa kerran tunsi
selkänahka pitkään muisti.
Nyt on muistit muilla mailla
laajakaistan lankavöillä.
Kauas kaistat kasvateltu

ähkylle älylliselle.
Siirtyy nälkä nähtäviltä
siisteihin sisätiloihin,
muuttuu leipä liukkaammaksi
virat varmat vaihtuviksi.
Sama virsi ollut aina
epävarmuus kaikkialla.
Aina huoli huomisesta
puuttuvasta pätkätyöstä.
Tavan varpaat tallottuina
kavaltajat kauempana.
Harvoin herrat haaviin jäävät,
salkut suuren suojan suopi,
pakopaikat pankkiloissa
lymyluolat laskennoissa

Mie en muista mennehistä
enkä huoli huomisesta.
Sitä en osaa sanoa,
oliko paremmin ennen.
Päivän kerrallaan elelen.